

**Fakultet za poslovno industrijski menadžment
„Union“ Univerzitet – Beograd**

**Međunarodna naučno stručna konferencija
Borba protiv prevara i korupcije 2014**

Forenzika i prevencija
Beograd, 11-12. decembar 2014

Naučno stručna konferencija „Borba protiv prevara i korupcije 2014: Forenzika i prevencija“ održana je 11. i 12. decembra 2014. godine u Beogradu u hotelu Metropol Palace.

Konferencija je održana u dva dela. Stručni deo konferencije je održan prvog dana konferencije u formi radionica. Obrađivane su teme: forenzičko računovodstvo, korupcija u Srbiji i okruženju, globalne prevare, upravljanje rizicima zloupotreba u kreditnim poslovima, efektivne metode detekcije laži i analize neverbalnih signala, protiv-prevarni procesi i kontrola.

Naučni deo konferencije je održan drugog dana konferencije. Za konferenciju su prihvaćena 22 rada od ukupno 30 autora. Rezimei radova su publikovani u Zborniku rezimea, a prihvaćeni radovi su predloženi za publikovanje u akademskim žurnalima FBIM Transactions i MEST Journal.

Na konferenciji je učestvovalo ukupno 105 učesnika. Na osnovu objavljenih radova i diskusija u vezi sa radovima i pojavama prevara i korupcije formirani su sledeći

ZAKLJUČCI KONFERENCIJE

Danas su utaja poreza, korupcija i pranje novca ne samo nacionalni, već i globalni problem. Prevare su poznate od davnina i malo je verovatno da će ikada biti iskorenjene, ali je neophodna stalna borba protiv njih kako bi se svele na nivo koji neće bitno ugrožavati društvo i na pravilima zasnovano funkcionisanje društvenog sistema.

U današnje vreme intenzivnog razvoja informacionih tehnologija i promovisanja „transparentnosti“ problemi prevara izbijaju u prvi plan. S jedne strane nove tehnologije pružaju velike mogućnosti za nove vidove prevara, a s druge strane pružaju nove alate neizmernih mogućnosti za otkrivanje i borbu protiv prevara. Otkriveni slučajevi brzo postaju vidljivi svima, a na državnim organima je da ih na odgovarajući način sankcionišu.

Jedan od danas potenciranih problema "pranje novca" nije nov fenomen, jer egzistira paralelno sa postojanjem tzv. crnog tržišta, odnosno sive ekonomije. Tu su izuzetno značajna ilegalna sredstva plaćanja, koja su stečena na neregularan način, koja funkcionišu mimo zvaničnih monetarnih tokova, koja se u fazi svog nastanka i funkcionisanja ne registruju na računima kod banaka, a onda se u pogodnom trenutku uvode u regularne novčane tokove. Problem je što pre njihovog uvođenja u regularne novčane tokove država i društvo ostaju uskraćeni za poreze i doprinose koji bi u normalnom poslovanju bili naplaćeni. Na taj način društvo ostaje uskraćeno za velika novčana sredstva koja se omogućavaju enormno bogaćenje pojedinaca i povlašćenih kriminalnih grupa. Zato se prikrivanje prihoda i utaja poreza u svim zemljama smatraju ozbiljnim krivičnim delima.

Ni korupcija nije nova pojava. Iako samo značenje ovog pojma može da pokriva različite aktivnosti, na konferenciji je korupcija posmatrana kao zloupotreba javnih ovlašćenja za privatnu korist. U okviru analize korupcije, kao nezaobilazno javlja se podmićivanje, kolektivni pravni termin koji obuhvata tri nezavisne formalne kriminalne komponente:

kriminalne aktivnosti protiv državne vlasti uključujući tu i organe lokalne samouprave; primanje i davanje mita; kao i posredničke aktivnosti pri davanju mita. Podmićivanja ima svuda, samo je u negde skriveno, a negde se odvija u okviru „lobiranja“. Davanje i primanje mita su međusobno povezana krivična dela, jer ako nema davanja, nema ni primanja mita, ali nisu u svim državama podjednako tretirani zakonima. Negde je dat akcenat na primanju mita, a negde na davanju mita.

Ipak, pojedinačni slučajevi sitne korupcije nisu odlučujući za stabilnost globalnog finansijskog sistema. Mnogo značajniji problem je politička korupcija, jer visoki državni službenici i osobe sa političkom moći imaju i mogućnost da naprave štetu većeg obima. Globalno gledano, pod uticajem konformizma, stručnjaci često zanemaruju poremećaj u središtu monetarnog sistema. Danas se novac, finansijske operacije i finansijski derivativi tretiraju kao roba, što remeti osnovne principe tržišne razmene. Naime, likvidnost se ne upumpava u realni sektor, već se izvlači iz njega i, kroz različite programe za održavanje likvidnosti redistribuira u tržište hartija od vrednosti. Ispumpavanje novca iz realne ekonomije dovodi do pada tražnje za robama, zbog čega njihove cene na berzi ostaju relativno stabilne. Logična sudbina viška kreditnih iznosa je da budu upumpani u spekulativnu trgovinu hartijama od vrednosti. To stvara situaciju da su dostupni veliki kreditni aranžmani, bez pokrića u robi i uslugama, čiji se proizvođači i pružaoci uvlače u sve dublja zaduženja.

Kao preporuka za suzbijanje korupcije mogu da se usvoje sledeći principi:

- Veća demokratizacija društva
- Povećanje transparentnosti i bolje funkcionisanje sistema
- Povećanje konkurentnosti
- Stalni rad na edukaciji i formiranju zdravih etičkih navika stanovništva
- Poboljšanje pravne regulative i sprovođenja zakona.
- Stalna borba protiv podmićivanja, pronevera, nepotizma i sukoba interesa.

Doslednom primenom ovih principa, smanjiće se politička, privredna i društvena šteta od korupcije.

Beograd, 12.12.2014

Organizator